

udzhethnoho finansuvannia [Modern aspects of state regulation of the tourism industry in conditions of deficit budget financing]. *Intelekt XXI*, 3, 51–55. https://intellect21.nuft.org.ua/journal/2019/2019_3/8.pdf

Zelenska O. O. & Rusnak D. I. (2024). Finansovi instrumenty dlia pidtrymky staloho rozvytku turystychnoi infrastruktury v Ukraini [Financial instruments for supporting the sustainable development of tourism infrastructure in Ukraine]. *Problemy i perspektyvy ekonomiky ta upravlinnia*, 2, 220–233. [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2024-2\(38\)-220-233](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2024-2(38)-220-233)

The research did not receive external funding.

The author declares no conflicts of interest.

During the preparation of the article, the author used the Gemini model (developed by Google) to search for foreign information sources, as well as for literary editing, correcting grammatical mistakes, and improving style according to the rules of Ukrainian orthography. The author has checked and edited all the materials obtained.

Стаття надійшла до редакції / Received: 03.07.2026

Статтю прийнято до публікації / Accepted: 16.07.2026

Оприлюднено / Published: 20.08.2026

УДК 336.717:004.738.5:336.74

JEL: E42; G21; O33

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2026-7-506-517>

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РОЗРАХУНКІВ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ КРИПТОВАЛЮТ У БАНКІВСЬКІЙ СФЕРІ

©2026 СУС Л. В., СУС Ю. Ю., СТОРОЖУК І. А.

УДК 336.717:004.738.5:336.74

JEL: E42; G21; O33

Сус Л. В., Сус Ю. Ю., Сторожук І. А. Перспективи розвитку розрахунків із застосуванням криптовалют у банківській сфері

Наукове дослідження присвячене актуальним питанням щодо адаптації до епохи цифрових змін, зокрема – інтеграції криптовалют у платіжні системи та розвитку криптовалютних розрахунків у банківській системі України. Метою даної статті є комплексне дослідження перспектив розвитку розрахунків із застосуванням криптовалют у банківській сфері та оцінювання тісноти зв'язку між курсами провідних криптовалют світу. Об'єктом дослідження є фінансові операції із застосуванням криптовалют і організація платежів шляхом впровадження інноваційних фінансових інструментів у банківській діяльності для проведення криптовалютних розрахунків. Предметом дослідження виступають методологічні, методичні та прикладні аспекти впровадження розвитку розрахунків із застосуванням криптовалют у банківській сфері. У процесі дослідження використано комплекс загальнонаукових і спеціальних методів. Зокрема, застосовано системний підхід, метод структурного аналізу, порівняльний метод, економіко-логічний метод і метод кореляційного аналізу, які дозволили розкрити особливості криптовалют і визначити ключові характеристики криптовалютних розрахунків у банківській системі. У статті узагальнено основні характерні ознаки операцій із криптовалютою, розкрито позитивні та негативні сторони криптовалют. Проведено порівняльну спроможність платіжних систем, визначено топ-10 криптовалют за ринковою капіталізацією, побудовано рейтинг найбагатших українських власників криптовалют. Запропоновано ключові механізми впливу криптовалют на економічний розвиток країни. У результаті дослідження встановлено, що для ефективної інтеграції криптовалют у банківську систему України необхідно розробити відповідне законодавство, що відповідатиме міжнародним стандартам. Це дозволить банкам розширити перелік своїх послуг, забезпечуючи клієнтам зручні та безпечні фінансові операції з цифровими активами. Особливу увагу приділено дослідженню тісноти зв'язку між найбільшими криптовалютами світу, яку частково пояснює волатильність курсів криптовалют. Практична значущість отриманих результатів визначається можливістю їх використання у процесі формування та реалізації грошово-кредитної політики держави, а також при розробці стратегій цифрового розвитку банківської системи та управлінських реформ.

Ключові слова: цифрова валюта; криптовалюта; волатильність; курс валют; капіталізація криптовалют; банківська система.

Рис.: 5. **Табл.:** 5. **Бібл.:** 21.

Сус Леся Валеріївна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів та кредиту, Поліський національний університет (Старий бульвар, 7, Житомир, 10008, Україна)

E-mail: lsus4462@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5862-3820>

Сус Юрій Юрійович – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів та кредиту, Поліський національний університет (Старий бульвар, 7, Житомир, 10008, Україна)

E-mail: yura4462@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2429-7200>

Сторожук Іванна Андріївна – студентка, кафедра фінансів та кредиту, Поліський національний університет (Старий бульвар, 7, Житомир, 10008, Україна)

E-mail: storozukivanna315@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-3663-4093>

Sus L. V., Sus Yu. Yu., Storozhuk I. A. Prospects for the Development of Cryptocurrency-Based Payments in the Banking Sector

The study addresses the pressing issues of adapting to the era of digital transformation, with particular emphasis on the integration of cryptocurrencies into payment systems and the development of cryptocurrency-based settlements within the banking system of Ukraine. The aim of this research is to comprehensively examine the prospects for the development of cryptocurrency-based payment transactions in the banking sector and to assess the strength of the relationship between the exchange rates of the world's leading cryptocurrencies. The object of the study comprises financial transactions involving cryptocurrencies and the organization of payment processes through the implementation of innovative financial instruments in banking activities for cryptocurrency settlements. The subject of the research includes the methodological, theoretical, and applied aspects of developing cryptocurrency-based payment systems in the banking sector. The study employs a combination of general scientific and specialized research methods. In particular, the system approach, structural analysis, comparative analysis, economic and logical methods, and correlation analysis were applied to identify the distinctive features of cryptocurrencies and determine the key characteristics of cryptocurrency transactions within the banking system. The article summarizes the main characteristics of cryptocurrency transactions and identifies the major advantages and disadvantages of cryptocurrencies. A comparative analysis of payment systems was conducted, the Top-10 cryptocurrencies by market capitalization were identified, and a ranking of the wealthiest Ukrainian cryptocurrency holders was compiled. The study also proposes the key mechanisms through which cryptocurrencies may influence the country's economic development. The findings indicate that the efficient integration of cryptocurrencies into the Ukrainian banking system requires the development of an appropriate regulatory framework aligned with international standards. Such a framework would enable banks to expand the range of financial services offered to customers while ensuring secure and efficient transactions involving digital assets. Particular attention is paid to examining the strength of the relationship between the world's largest cryptocurrencies, which partially explains the volatility of cryptocurrency exchange rates. The practical significance of the research lies in the possibility of applying the obtained results to the formulation and implementation of the State's monetary policy, as well as to the development of strategies for the digital transformation of the banking system and the implementation of managerial reforms.

Keywords: digital currency; cryptocurrency; volatility; exchange rate; cryptocurrency capitalization; banking system.

Fig.: 5. **Tabl.:** 5. **Bibl.:** 21.

Sus Lesia V. – PhD (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Finance and Credit, Polissia National University (7 Staryi Boulevard, Zhytomyr, 10008, Ukraine)

E-mail: lsus4462@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5862-3820>

Sus Yuriy Yu. – PhD (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Finance and Credit, Polissia National University (7 Staryi Boulevard, Zhytomyr, 10008, Ukraine)

E-mail: yura4462@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2429-7200>

Storozhuk Ivanna A. – Student, Polissia National University (7 Staryi Boulevard, Zhytomyr, 10008, Ukraine)

E-mail: storozukivanna315@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-3663-4093>

Сучасний бізнес-світ постійно адаптується до викликів цифрової трансформації, і одним із ключових трендів цього процесу є використання криптовалют у розрахунках підприємств. Криптовалюти, зокрема Bitcoin, Ethereum та інші, стали не лише засобом інвестування, але й інструментом, що змінює підходи до фінансових операцій у банківській системі. Використання криптовалют забезпечує швидкість, прозорість і зниження витрат у процесах розрахунків, відкриваючи нові можливості для компаній різного масштабу. Попри значний потенціал, існують і виклики, серед яких нестабільність ринків криптовалют, регуляторна невизначеність і потреба в адаптації традиційних бізнес-моделей до нових реалій.

Криптовалютний ринок можна вважати повноцінним, адже, провівши паралелі зі звичайними ринками, помітно, що криптовалюта користується попитом і пропозицією, а криптокористувачі мають право власності на свої криптоактиви. Об'єктом купівлі-продажу є криптовалюта, а суб'єктами цього ринку є продавці та покупці. Держава не може втручатися у процес передачі права

на володіння криптовалютою від одного користувача до іншого. Хоча криптовалютний ринок має певні схожості зі звичайними фінансовими ринками, проте сама валюта цього ринку не схожа на жодну, із уже існуючих.

ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ

ТА АНАЛІЗ ПОПЕРЕДНІХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Дослідження впливу цифрових валют і криптовалют на міжнародну банківську систему є відносно новим напрямком у розвитку фінансової науки. Значна увага в науковій літературі приділяється проблематиці криптовалютних розрахунків, зокрема в працях таких науковців, як Момот І., Момот Ю., Козенков Д., які розкрили особливості функціонування криптовалют [14].

Барановський О. проаналізував підходи до тлумачення поняття «криптовалюта» та охарактеризував закономірності й особливості регулювання криптовалютного ринку в країнах світу [10]. Фарінович І., Мутка С. дослідили криптовалюту з боку каталізатора для економік країн [19], Блинов В., Череп О. проаналізували можливості міжнародних

розрахунків криптовалютою [12], Архірейська Н., Кучкова О. розглянули механізм функціонування криповалют [9].

Вивченню питання впливу цифрових валют центральних банків на міжнародну фінансову систему присвятили свої роботи Блащук-Дев'яткіна Н. і Фольтович Д. [20], зокрема визначено основні напрями такого впливу. Вагомий внесок у розробку теми обігу криповалют внесли зарубіжні дослідники, такі як Auer R., Claessens S. [1].

ВИДІЛЕННЯ НЕВИРІШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ

Незважаючи на велику кількість досліджень даної тематики, відкритими все ж таки залишаються питання перспективи розвитку розрахунків із застосуванням криповалют у банківській сфері.

МЕТА ТА МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Метою даного дослідження є комплексне дослідження перспектив розвитку розрахунків із застосуванням криповалют у банківській сфері та оцінювання тісноти зв'язку між курсами провідних криповалют світу.

У процесі дослідження використано комплекс загальнонаукових і спеціальних методів. Зокрема, застосовано *системний підхід* для аналізу розрахунків із застосуванням криповалют у банківській системі; *метод структурного аналізу* для дослідження змін динаміки світової статистики криптобагатства та визначення частки ринку криповалют за ринковою капіталізацією; *порівняльний метод* для аналізу міжнародного ринку криповалют у регіональному розрізі; *економікологічний метод* для формування висновків та узагальнень. За допомогою *методу кореляційного аналізу* встановлено взаємозв'язок між криповалютами, який впливає на їх волатильність. *Інформаційною базою дослідження* є аналітичні матеріали міжнародних

організацій, нормативно-правова база та офіційна статистика України, а також наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Криповалюта, як інноваційний фінансовий інструмент, принесла значні зміни у світову економіку та фінансові системи. Завдяки своїй децентралізованій природі криповалюти забезпечують ряд переваг (табл. 1). Водночас їх популярність супроводжується й певними викликами.

Висока волатильність цін на криповалюти є ще однією характерною рисою, що робить цей ринок, з одного боку, більш ризиковим, але, з іншого, – й потенційно вигіднішим для інвесторів. Інвестори дедалі частіше обирають криповалюту як вигідний інструмент для збільшення своїх заощаджень. Вони бачать у криповалюті великий потенціал для зростання вартості, що дозволяє отримувати прибуток навіть за короткий час. Криповалюти дають можливість диверсифікувати інвестиційний портфель і захистити капітал від інфляції. Все більше українців розглядають криповалюту не лише як технічну новинку, а як реальний фінансовий ресурс для майбутнього.

Зазначимо, що криповалюти можна класифікувати за різними критеріями. Серед основних криповалют за походженням на сьогодні виокремлюють:

- ✦ *біткоїн (Bitcoin – BTC)*. Перша і найвідоміша криповалюта, створена у 2009 році. Біткоїн працює на технології блокчейн, використовує алгоритм «proof-of-work» і забезпечує децентралізовану систему без центрального органу управління. Емісія біткоїну є регульованою за системою «халвінг» кожні чотири роки, кількість монет скорочується;

Таблиця 1

Переваги та виклики криповалюти

Переваги	Виклики
Відсутність зовнішнього чи внутрішнього адміністратора	Втрата доступу до електронного гаманця
Анонімність	Можливість хакерських атак
Можливість для інвестування	Неможливість внесення до статутного капіталу юридичних осіб
Відносна надійність	Волатильність курсів
Незалежність від політичної ситуації	Регуляторна невизначеність
Оперативність	Технічна складність для новачків
Спрощення транзакцій	Енергозатратність процесу майнінгу

Джерело: складено авторами на основі [15].

- ✦ *ефіріум (Ethereum – ETH)*. Платформа для створення децентралізованих додатків (dApps) і смарт-контрактів. Ефіріум дозволяє користувачам створювати токени, що працюють на його блокчейні. На відміну від біткоїну, емісія монет ефіріума відбувається самовільно;
- ✦ *стейблкоїни (USDT і USDC)* – це криптовалюти, які прив'язані до вартості певного активу, зазвичай фіатної валюти (наприклад, долара США). Це робиться для того, щоб зберегти стабільність вартості стейблкоїна, на відміну від більш волатильних криптовалют, таких як біткоїн;
- ✦ *альткоїни* – це всі інші криптовалюти. Вони були створені після біткоїна й мають різні цілі та функції. Альткоїни можуть використовувати різні алгоритми консенсусу, блокчейн-технології та сфери застосування. Прикладами є: *XRP* – криптовалюта, яка була створена компанією Ripple Labs. Їй притаманні швидкість та низька комісія для міжнародних переказів. Особливість *XRP* полягає у відсутності майнінгу, адже вся кількість монет була випущена одразу, а компанія вводить поступово в обіг такі монети. *Solana* розроблена для широкого, масового використання, будучи енергоефективною, блискавично швидкою та надзвичайно недорогою. *Solana*, яку також називають «вбивцею Ethereum», виконує набагато більше транзакцій за секунду, ніж Ethereum. Крім того, вона стягує нижчі комісії за транзакції, ніж Ethereum. *Cardano* вважається екологічно безпечнішою криптовалютою порівняно з іншими. Вона діє відповідно до алгоритму «Proof-of-stake», який енергоефективніший ніж «Proof-of-work»;
- ✦ *мемкоїни (Meme coins)* – це криптовалюти, створені з метою жартів або як меми в інтернеті. Хоча вони часто не мають реальної

утилітарної цінності, деякі з них здобули популярність завдяки соціальним мережам або підтримці знаменитостей. Наприклад: *Dogecoin (DOGE)* – мемкоїн, який став популярним завдяки культурному феномену та підтримці таких людей, як Ілон Маск; *Shiba Inu (SHIB)* – ще один мемкоїн, натхненний Dogecoin.

Ринок криптовалют вирізняється низкою унікальних характеристик, які визначають його функціонування та привабливість для учасників. Однією з основних ознак є *децентралізованість*, оскільки криптовалюти не підпорядковуються єдиному регулюючому органу, що забезпечує їх незалежність від традиційної фінансової системи. Також важливою характеристикою є анонімність учасників, що дозволяє здійснювати операції без необхідності розкриття особистих даних. Незворотність транзакцій гарантує, що після їх виконання операцію не можна скасувати, що забезпечує прозорість і безпечність (рис. 1).

Учасники криптовалютних транзакцій залишаються анонімними, оскільки їхні особисті дані не розкриваються під час здійснення операцій. Це гарантує конфіденційність і захист персональної інформації користувачів. Однак така анонімність ускладнює ідентифікацію осіб, які проводять транзакції. На відміну від традиційних банківських систем, де фінансові установи можуть контролювати операції та перевіряти їхню законність, криптовалюти перекази здійснюються без посередників. Якщо банк виявляє підозрілі операції, він має право запитати додаткову інформацію та повідомити про можливі порушення відповідні органи. У криптовалютних мережах транзакції відбуваються безпосередньо між відправником і отримувачем, а їхні гаманці представлені у вигляді зашифрованих адрес із букв і цифр. Це унеможливорює встановлення особи, яка здійснила конкретну операцію.

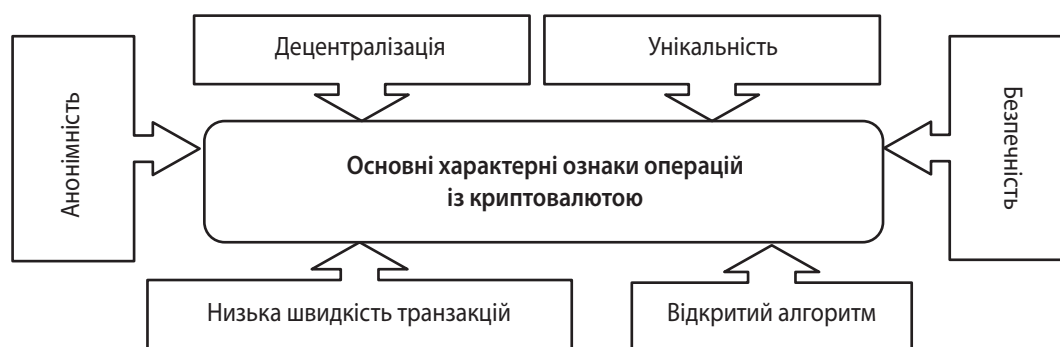

Рис. 1. Основні характеристики операцій, пов'язаних із криптовалютою

Джерело: авторська розробка.

З огляду на дані *рис. 2* слід зауважити, що операції із криптовалютою характеризуються низькою швидкістю транзакції. Мережа Bitcoin має середній показник – близько 5 транзакцій на секунду, мережа Ethereum здатна обробляти близько 10–15 транзакцій на секунду. Тоді як платіжна система VisaNet обробляє в середньому 150 мільйонів транзакцій на день [3].

Рис. 2. Порівняльна спроможність платіжних систем

Джерело: складено авторами на основі [7].

Складність влаштування технології блокчейн, транзакцій, майнінгу, попиту та пропозиції на криптовалюту стримує її поширення. Транзакції криптовалюти є вартісними. При переведенні криптоактивів є встановлена фіксована сума комісії за перекази. Якщо робити декілька переказів невеликими сумами, тоді це може стати для користувача великими витратами.

Зазначимо, що сьогодні криптовалюта може виконувати роль капіталізатора економічного розвитку країни через декілька ключових механізмів (*табл. 2*).

Україна впевненими кроками прямує до впровадження криптовалюти як законного фінансового розрахункового засобу. Вона активно розвиває сферу цифрових технологій, і криптовалюта посідає важливе місце серед цих інновацій. В умовах глобалізації та цифровізації економіки криптовалюта стала зручним інструментом для швидких і безпечних фінансових операцій. Її здатність забезпечувати швидкі транзакції без участі посередників приваблює як великих інвесторів, так і простих громадян. Крім того, розвиток криптовалютного ринку відкриває нові можливості для бізнесу та стимулює економіку країни. Саме тому впровадження та регулювання криптовалют в Україні стає важливим кроком на шляху до побудови сучасної фінансової системи.

Використання криптовалюти в банківському секторі бере свій початок із Santander UK, оскільки

вони оперували нею в міжнародних розрахунках, адже це значно швидше, дешевше та простіше в оплаті одержувачів послуги.

Криптовалюта стала серйозним конкурентом традиційній банківській системі, яка пропонує альтернативні способи здійснення фінансових операцій. Аналітики вважають, що бітко-

їн і деякі інші криптовалюти можуть стати повноцінною заміною існуючої грошової системи. Попри це, банки не ігнорують розвиток криптовалют і поступово адаптуються до нових реалій фінансового ринку. Деякі великі фінансові установи вже почали інтегрувати блокчейн у свої операції, щоб підвищити безпеку та ефективність транзакцій. Це свідчить про те, що майбутнє фінансової сфери, ймовірно, включатиме традиційні та цифрові активи.

Криптовалюта поступово інтегрується у світову фінансову систему, і багато іноземних банків вже законно надають криптовалютні послуги. Такі банки, як «Revolut», «Ally Bank», «USAA», «Bank of America», активно працюють із цифровими активами, пропонуючи клієнтам зручні способи купівлі, продажу та зберігання криптовалют. АТ «Універсал Банк» планував інтегрувати в «Monobank» українську біржу «WhiteBIT» для надання клієнтам доступу до криптовалютних операцій. Однак на законодавчому рівні в Україні така співпраця наразі є неможливою через невідповідність українського законодавства.

Для ефективної інтеграції криптовалют у банківську систему України необхідно розробити відповідне законодавство, що відповідатиме міжнародним стандартам. Це дозволить банкам розширити перелік своїх послуг, забезпечуючи клієнтам зручні та безпечні фінансові операції з цифровими активами.

В Україні на сьогодні немає чітких і специфічних законодавчих актів, які регулюють операції з криптовалютами. Однак є певні законодавчі ініціативи, зокрема:

Ключові механізми впливу криптовалют на економічний розвиток країни

Механізм	Опис
1. Залучення інвестицій	Криптовалюти та пов'язані проекти (ICO, IEO) залучають інвестиції з усього світу, стимулюючи стартапи та інновації, активізуючи венчурні фонди
2. Доступ до фінансових послуг	Криптовалюти забезпечують доступ до фінансових послуг для людей без традиційних банківських рахунків, сприяють мікрофінансуванню та позикам для малого бізнесу
3. Розвиток технологій	Стимулюють розвиток блокчейн-технологій, що можуть застосовуватися в інших сферах (логістика, охорона здоров'я, управління даними), підвищуючи конкурентоспроможність
4. Створення робочих місць	Розвиток криптоіндустрії створює нові робочі місця у сферах технологій, фінансів, маркетингу та консалтингу, зменшуючи безробіття та підвищуючи кваліфікацію робочої сили
5. Альтернатива для збереження вартості	Криптовалюти можуть бути альтернативним засобом збереження вартості, що дозволяє захищати заощадження від інфляції та економічних коливань
6. Міжнародні перекази	Криптовалюти спрощують міжнародні фінансові транзакції, знижуючи витрати та час, що відкриває нові можливості для експорту та імпорту
7. Попит на нові навички	Зростання криптоіндустрії стимулює попит на нові навички, що сприяє розвитку освіти в галузі фінансів, технологій та підприємництва

Джерело: складено авторами на основі [20].

- ✦ Закон «Про віртуальні активи» (№ 2074-IX від 17.02.2022) – визначає юридичні основи для використання віртуальних активів, включно з криптовалютами, і створює правову базу для їх обігу. Проте як закон він ще не набрав чинності, оскільки для цього необхідно, щоб одночасно з ним набрав чинності закон, який внесе зміни до Податкового кодексу України щодо оподаткування віртуальних активів. Очікувалося, що оподаткування віртуальних активів за новими правилами запрацює з 1 січня 2026 року [16];
- ✦ Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом ...» (№ 361-IX від 06.12.2019). Саме цей закон у 2020 році вперше на законодавчому рівні дав визначення «віртуальним активам» як потенційним об'єктам для фінансового моніторингу [17].

Національний банк України (НБУ) забороняє комерційним банкам здійснювати операції з криптовалют, хоча заборона не поширюється на інвестиції в цифрові активи або на операції з ними, якщо вони не передбачають використання в рамках банківських послуг. Якщо ж ідеться про «розрахунки» (оплату товарів/послуг), офіційно це не передбачено – треба конвертувати крипту у фіат.

Враховуючи те, що жодний державний орган не може контролювати процес переказів і надходження криптовалют, не можуть стягуватися й податки, що скорочує надходження доходів до

бюджетів. Але оподаткування криптовалют може бути присутнє в самій системі. Система під назвою *Freicoins* має на меті подолання однієї з основних проблем сучасних грошей, яка пов'язана з накопиченням валюти замість її інвестування.

Криптобанки стають важливим елементом сучасної фінансової системи, оскільки поєднують переваги традиційного банкінгу та цифрових активів. Вони забезпечують безпечне зберігання криптовалют, доступність банківських рахунків і можливість використання дебетових карток. Регулювання таких установ сприяє підвищенню довіри користувачів та захисту їхніх коштів. Завдяки розвитку криптобанкінгу фінансові операції стають більш зручними та доступними для широкого загалу. Такі провідні компанії, як «Nuri», «Coinbase» та «Wirex», вже пропонують комплексні рішення для роботи з цифровими активами. Очікується, що кількість криптобанків і криптовалютних бірж буде швидко зростати в усьому світі. Це свідчить про трансформацію традиційної фінансової системи та адаптацію до нових технологічних викликів. У перспективі криптобанки можуть стати ключовою ланкою між класичними банками та криптовалютним ринком.

Національний банк України при розробці «Основних засад грошово-кредитної політики на середньострокову перспективу» описав потенційні ризики від введення криптовалют для економіки країни (рис. 3).

Рис. 3. Ризики від обігу криптовалюти, які окреслив НБУ

Джерело: сформовано авторами на основі [15].

Першим ризиком є заміщення національної валюти криптовалютою, а також створення ще одного грошового обігу поза межами контролю НБУ. Другим – уникнення криптовалютою державного контролю та регулювання як у межах країни, так і поза її межами. Третім – зміна форми банківських депозитів на віртуальні активи, а також заміщення системою блокчейн звичайних банківських мереж.

Для мінімізації окреслених ризиків НБУ займатиме принципову позицію щодо недопущення звуження сфери застосування гривні як єдиного законного платіжного засобу в Україні та створення можливостей для обходу наявного державного регулювання. Натомість НБУ докладатиме зусиль для розбудови системи прозорого та зрозумілого державного регулювання, що сприятиме розвитку чесного та ефективного обігу віртуальних активів [15].

Із початку повномасштабного вторгнення український уряд приймав будь-яку допомогу, у тому числі й криптовалюту. В умовах війни вона несподівано стала важливим ресурсом для підтримки військових зусиль проти агресора. Україна, будучи одним зі світових лідерів у законодавчому регулюванні цифрових активів, проте початківцем у створенні законодавчої бази для криптовалюти, почала легалізовувати її діяльність та ефективно мобілізувати цей інструмент, зокрема станом на серпень 2022 р. понад 100 млн дол. США у криптовалюті було пожертвовано для фінансування військових зусиль в Україні.

Крім того, Binance, найбільша у світі криптовалютна біржа, запустила «Ukraine Emergency Relief Fund», перший крипто-краудфандинговий сайт для підтримки криптовалютних пожертвувань. Такий підхід значно спростив і пришвидшив процес збору коштів з усього світу. Окрім цього, Binance самостійно пожертвувала 10 мільйонів доларів

на підтримку українського уряду та гуманітарних програм [2].

З часом, у разі змін у правовому полі, українські банки можуть почати надавати такі послуги:

1. Поповнення криптовалютних рахунків через переведення коштів з банківських рахунків або карток на криптовалютні біржі, або платформи обміну. Це може здійснюватися через банківські перекази (наприклад, через міжнародні платіжні системи) або картки (клієнти можуть використовувати банківські картки для покупки криптовалют).

2. Оплата товарів і послуг. Деякі банки можуть інтегрувати платіжні шлюзи, які дозволяють клієнтам здійснювати оплати за допомогою криптовалют, зокрема на оплату товарів та послуг через криптовалюту на платформі, що підтримує криптовалютні платежі, інтерфейси для магазинів для приймання криптовалюти за допомогою банківських карток або інших платіжних механізмів.

3. Зберігання криптовалюти. Є ймовірність, що з розвитком законодавства та технологій банки почнуть надавати такі послуги через електронні гаманці для зберігання криптовалют на платформі банку, інвестиційні послуги, пов'язані з криптовалютами через сервіси для зберігання активів на довгостроковий період.

4. Інвестиційні продукти, наприклад фонди або біржові інструменти, які торгуються з криптовалютами або інвестиціями в цифрові активи, тематичні інвестиційні портфелі або спеціалізовані сертифікати, які дозволяють клієнтам інвестувати в криптовалюту через фінансові інструменти.

5. Обмін криптовалют з фіатних грошей на криптовалюту та навпаки. Це можна зробити за допомогою інтеграції з криптовалютними біржами, які дозволяють здійснювати обмін через банківську платформу, а також конвертація валют за допомогою послуг партнера, який спеціалізується на криптовалютах.

6. Інтеграція з блокчейн-технологіями. Банки можуть використовувати ці технології для вдосконалення своїх операцій, пов'язаних із кредитуванням на основі блокчейн-технологій. Наприклад, використання смарт-контрактів для автоматизації процесів кредитування.

Глобальний ринок продовжує рухатися в бік інтеграції цифрових активів у традиційні фінансові послуги. Криптовалюти все більше сприймаються не лише як інвестиційний інструмент, а й як повноцінний засіб розрахунку. З моменту запуску Bitcoin впровадження криптовалют у новітню економіку світу було дуже очевидним для громадськості. Новий різновид валюти є популярним і життєздатним джерелом у всьому світі через свою автономію та зручний характер використання (рис. 4).

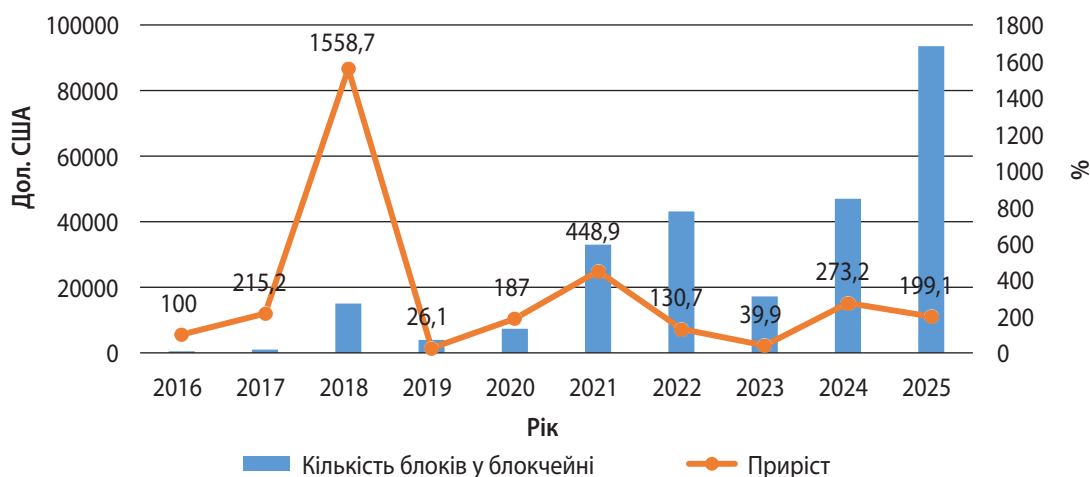

Рис. 4. Середній обсяг транзакцій Bitcoin на блок за 2016–2025 рр.

Джерело: складено авторами за [18].

Із рис. 4 видно, що у 2025 році загальний обсяг транзакцій із застосуванням Bitcoin на блок становив 93536,42 дол. США. За останній рік обсяг транзакцій зріс у 1,9 разу. Найвищий темп приросту зафіксовано у 2018 році, який склав 15,5 разу. Своєю чергою, такі криптовалюти, як Bitcoin або Ethereum, користуються найбільшою популярністю: Bitcoin має найвищу поточну ринкову капіталізацію – 1669,0 млрд дол. США, тоді як у його найближчого конкурента – Ethereum – 233 млрд дол. США.

Згідно з розрахунками (табл. 3), на 2025 рік у світі налічується 241 300 мільйонерів, які володіють криптовалютними активами на суму понад 3,3 трильйони доларів, порівняно зі 172 300 осіб минулого року. Зараз налічується 450 центимільйонерів (тих, хто має криптоактиви в розмірі 100 мільйонів доларів або більше) та 36 криптомільярдерів. За три останніх роки кількість криптомільйонерів зросла у 2,7 разу, центимільйонерів – майже у 2,5 разу, а мільярдерів – у 1,6 разу.

Дослідження міжнародного ринку криптовалют у регіональному розрізі дозволило виявити певні особливості. Так, кількість користувачів криптовалют розподіляється на різних континен-

тах таким чином: у Північній Америці – 72,2 млн осіб; у Південній Америці – 55,2 млн осіб; в Європі – 49,2 млн осіб; в Африці – 43,5 млн осіб; в Азії – 326,9 млн осіб; в Океанії – 3 млн осіб. Як бачимо, провідні місця займають Індія, Китай та США, у той час як в Азії кількість користувачів криптовалют перевищує кількість користувачів на будь-якому іншому континенті [8].

Україна посідає вісімнадцяте місце із відсотком населення, що володіє криптовалютою, – 10,2%. Найбільша кількість користувачів криптовалют в ОАЕ (25,3%). Відзначається, що близько 15,5% населення США займається торгівлею криптовалютою. Найбагатшим криптомільярдером (третій рік поспіль) є Чанпен Чжао, засновник і колишній генеральний директор криптовалютної біржі Binance, статки якого оцінюються в 33 мільярди доларів. Друге місце посідає Браян Армстронг, співзасновник Coinbase зі статками в 11 мільярдів доларів [8].

Найбільшими українськими власниками найпопулярнішої криптовалюти Bitcoin стали Дмитро Палпатін із загальною вартістю накопичених монет 178,1 млн дол. США, Іван Бойченко – 132,8 млн дол. США, Дмитро Голубов – 101,1 млн дол. США,

Таблиця 3

Динаміка світової статистики крипто-багатства за 2023–2025 рр.

Показник	Рік			Приріст, %	
	2023	2024	2025	2025/2023	2025/2024
Мільйонери, тис. осіб	241,7	172,3	241,7	274,0	140,3
Центимільйонери, осіб	182	325	450	247,3	138,5
Мільярдери, осіб	22	28	36		
Капіталізація, млрд дол. США	1,2	2,3	3,3	275,0	143,5

Джерело: побудовано за даними New World Wealth та Henley & Partners [4– 6].

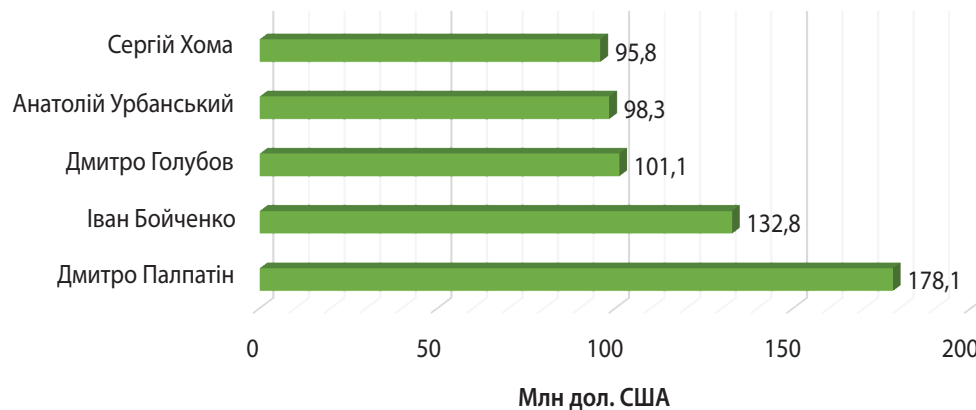

Рис. 5. Рейтинг найбагатших українських власників криптовалюти

Джерело: складено авторами на основі [11].

Анатолій Урбанський – 98,3 млн дол. США, Сергій Хома – 95,8 млн дол. США та інші. Зазначимо, що більшість українських власників криптовалюти знаходяться на Одещині (рис. 5).

Експерти оцінюють ринкову капіталізацію криптовалют у майже 3,0 трлн дол. США. Наприклад, ринкова капіталізація Bitcoin суттєво зросла за останнє десятиліття, як і інші показники (табл. 4). На початок травня 2026 року ринкова капіталізація Bitcoin становила 69,25 трлн грн і коштувала 3,5 млн грн. Наступною в рейтингу за капіталізацією станом на травень 2026 року була Ethereum з ринковою капіталізацією 12,36 трлн грн, а коштувала – 0,102 млн грн.

Таблиця 4

Топ-10 криптовалют за ринковою капіталізацією (02 травня 2026 р.)

Крипто-валюта	Ринкова капіталізація, трлн грн	Курс, грн	Частка ринку, %
Bitcoin	69,25	3459206,41	60,3
Ethereum	12,36	102424,18	10,8
Tether	8,33	43,93	7,3
XRP	3,79	61,27	3,3
BNB	3,67	27215,50	3,2
Solana	2,13	3702,88	1,9
USDC	3,39	43,93	3,0
TRON	1,41	14,89	1,2
Dogecoin	0,81	4,76	0,7
Cardano	0,40	11,01	0,3

Джерело: складено авторами на основі [21].

Потенційно між усіма криптовалютами існує певний взаємозв'язок, який впливає на їх волатильність. Для того, аби проаналізувати ці взаємозв'язки,

слід провести аналіз за статистичним методом кореляції.

Аналітики, удосконалюючи напрацювання кореляції Пірсона, зазначають, що якщо коефіцієнт кореляції становить менше 0,3, тоді зв'язок або дуже слабкий, або його взагалі немає; якщо коефіцієнт кореляції у проміжку між 0,3 та 0,5 – зв'язок помірний; якщо коефіцієнт кореляції у проміжку між 0,5 та 0,7 – зв'язок сильний; якщо коефіцієнт кореляції у проміжку між 0,7 та 1 – зв'язок дуже сильний.

У табл. 5 наведено показники кореляції протягом 7 днів (26 квітня – 02 травня) 2026 р., які розраховувалися, виходячи зі щоденних змін ціни на криптовалюту. Можна дійти до такого висновку: між усіма криптовалютами може спостерігатися сильна, помірна або слабка кореляція. Якщо взяти до уваги, що біткоїн, завдяки своїй ринковій капіталізації, має найбільший вплив на крипторинку, спершу слід проаналізувати результати кореляції саме між Bitcoin та іншими криптовалютами.

Найсильнішу кореляцію можна зауважити між Bitcoin та Tether (0,81), Bitcoin та Cardano (0,80). Найслабшу кореляцію помітно між BNB та USDC, Ethereum та USDC, Tether та USDC, тому що USDC вважається стейблкоїном, який прив'язаний до ціни долара США, та є стабільнішим порівняно з іншими криптовалютами. Також слід зазначити, що найбільше сильних зв'язків із криптовалютою Ethereum: Ethereum та Tether, Ethereum та Cardano, Ethereum та BNB, Ethereum та Solana. Середній показник кореляції Ethereum із іншими криптовалютами є досить високим і становить 0,53. XRP має менше сильних взаємозв'язків з іншими криптовалютами, проте середній показник кореляції XRP вищий і становить 0,62. Це пояснюється тим, що така валюта створена для швидких, миттєвих і дешевих тран-

Показники парної кореляція криптовалют і тіснота зв'язку між ними

Валюта	Bitcoin	Ethereum	Tether	XRP	BNB	Solana	USDC	Cardano	Dogecoin	TRON
Bitcoin										
Ethereum	0,68									
Tether	0,81	0,85								
XRP	0,31	0,13	0,10							
BNB	0,38	0,83	0,89	0,87						
Solana	0,50	0,96	0,92	0,97	0,92					
USDC	0,09	0,02	0,03	0,55	0,04	0,07				
Cardano	0,80	0,86	0,65	0,77	0,52	0,77	0,05			
Dogecoin	0,20	0,29	0,75	0,50	0,53	0,44	0,14	0,07		
TRON	0,34	0,28	0,33	0,03	0,18	0,28	0,50	0,23	0,79	

Дуже сильний зв'язок

Сильний зв'язок

Помірний зв'язок

Джерело: авторська розробка.

закцій між фінансовими установами. Вона пропонує альтернативу традиційним системам переказів. XRP не використовує блокчейн, а працює на основі розподіленого реєстру консенсусу.

Помірну кореляцію помітно у криптовалют Bitcoin, слабку кореляцію – в USDC і TRON. У періоди спаду цін кореляція між біткоїном та іншими криптовалютами суттєво посилюється, що вказує на їхню спільну реакцію на ринкові потрясіння. У більшості випадків цей зв'язок стає дуже сильним, оскільки криптовалюти часто слідує за динамікою інших криптовалют.

ОБГОВОРЕННЯ

Отримані в межах дослідження результати загалом узгоджуються із основними положеннями сучасних наукових підходів до розвитку розрахунків із застосуванням криптовалют і цифрової трансформації фінансових систем, які розглядаються у працях як зарубіжних, так і вітчизняних дослідників [9; 10; 20].

Водночас результати дослідження спрямовано на визначення переваг і недоліків криптовалют; основних характерних ознаки операцій із криптовалютою в порівнянні з традиційними фінансовими платежами, а також перспектив і ризиків їхньої подальших поширень у глобальній економіці [12; 13].

Особливої уваги заслуговує проведене дослідження тісноти зв'язку між найбільшими криптовалютами світу, яке частково пояснює волатильність криптовалют. Такий підхід дозволяє більш

повно відобразити складність сучасних інноваційних процесів при розрахунках у банківській системі. При цьому врахування національної специфіки, зокрема особливостей нормативно-правового законодавства фінансової системи України в умовах трансформаційних і післякризових процесів, є важливим елементом адаптації глобальних тенденцій криптовалютних розрахунків до реальних умов їх застосування.

ВИСНОВКИ

Отже, операції з криптовалютами в банках України наразі є обмеженими через правову невизначеність і заборону НБУ на здійснення таких операцій. Однак Закон «Про віртуальні активи» [16] створює потенціал для розвитку цього ринку. У майбутньому банки можуть почати надавати послуги, пов'язані з поповненням криптовалютних рахунків, переведенням коштів у фіатні гроші, зберіганням криптовалют та інвестиційними продуктами. Водночас важливою частиною є забезпечення відповідності міжнародним стандартам AML і CFT для мінімізації ризиків, пов'язаних з криптовалютними операціями.

Найпопулярнішими криптовалютами є Bitcoin та Ethereum. Наразі на криптовалютному ринку найбільша капіталізація зафіксована у Bitcoin, яка становить 1669,0 млрд дол. США. Слід зазначити, що Bitcoin домінує на ринку з показником 60,3%, тоді як наступною криптовалютою за домінацією є Ethereum, що має показник домінації в розмірі 10,8%.

Практична значущість отриманих результатів визначається можливістю їх використання у процесі формування та реалізації грошово-кредитної політики держави, а також при розробці стратегій цифрового розвитку банківської системи та управлінських реформ. ■

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Auer R., Claessens S. Regulating cryptocurrencies: assessing market reactions. *BIS*. 23 September 2018. URL: https://www.bis.org/publ/qtrpdf/r_qt1809f.htm
2. Binance Charity for Ukrainians: Help Report. *Binance*. 08.06.2022. URL: <https://surli.cc/vimhzz>
3. Processing 24,000 Visa Transactions per Second: How It's Done. *Unibul's Money Blog*. URL: <https://surli.li/pxyuls>
4. The Crypto Wealth Report 2023. *Henley & Partners*. URL: <https://www.henleyglobal.com/publications/crypto-wealth-report>
5. The Crypto Wealth Report 2024. *Henley & Partners*. URL: <https://www.henleyglobal.com/publications/crypto-wealth-report-2024>
6. The Crypto Wealth Report 2025. *Henley & Partners*. URL: <https://www.henleyglobal.com/publications/crypto-wealth-report-2025>
7. Transactions Speeds: How Do Cryptocurrencies Stack Up To Visa or PayPal? *HowMuch*. 10 January 2018. URL: <https://surli.li/qdrdte>
8. Worldwide Crypto Wealth Statistics. URL: <https://www.hkdca.com/wp-content/uploads/2024/09/state-of-global-cryptocurrency-ownership-2024-triplea.pdf>
9. Архирейська Н. В., Кучкова О. В. Механізм функціонування криптовалют. *Бізнес Інформ*. 2019. № 2. С. 407–413. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2019-2-407-413>
10. Барановський О. Криптовалюта: сутність, чинники і проблемні питання. *Світ фінансів*. 2025. № 1. С. 104–115. DOI: <https://doi.org/10.35774/SF2025.01.104>
11. Заражевська С. Біткоїн на понад \$1 млрд? Коломойський, депутати й одесити. Хто увійшов до списку криптомільйонерів України від Bitcoin Magazine. *Forbes Ukraine*. 17.02.2023. URL: <https://forbes.ua/money/ukrainski-kriptomilyoneri-khtomae-naybilshe-bitkoiniv-17022023-11808>
12. Блинов В. Є., Череп О. Г. Криптовалюта в міжнародних розрахунках. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 68. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-68-63>
13. Двудіт З. П., Передало Х. С., Тиліпська Р. Б. та ін. Криптовалюта: стан та тенденції розвитку. *Економіка та держава*. 2019. № 1. С. 10–14. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2019.1.10>
14. Момот І. О., Момот Ю. Г., Козенков Д. Є. Сутність та особливості функціонування криптовалют. *Економіка і суспільство*. 2018. Вип. 15. С. 713–719. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/15_ukr/107.pdf
15. Основні засади грошово-кредитної політики на 2022 рік та середньострокову перспективу. *Національний банк України*. 14.09.2021. URL: <https://surli.li/nklvmt>
16. Закон України «Про віртуальні активи» від 17.02.2022 р. № 2074-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2074-20#Text>
17. Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 06.12.2019 р. № 361-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>
18. Average Transactions Per Block. *Blockchain info*. URL: <https://surli.li/zwclcs>
19. Фарінович І., Мутка С. Криптовалюта як каталізатор економічного розвитку країни. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 67. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-67-140>
20. Блащук-Дев'яткіна Н. З., Фольтович Д. Р. Вплив цифрових валют центральних банків на міжнародну фінансову систему. *Бізнес інформ*. 2024. № 8. С. 347–356. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-8-347-356>
21. Ціни, графіки та ринкова капіталізація. *Coin MarketCap*. URL: <https://coinmarketcap.com/uk/>

REFERENCES

- Arkhireiska N. V. & Kuchkova O. V. (2019). Mekhanizm funktsionuvannia kryptovaliut [Mechanism of functioning of cryptocurrencies]. *Biznes Inform*, 2, 407–413. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2019-2-407-413>
- Auer R. & Claessens S. (2018, September 23). Regulating cryptocurrencies: assessing market reactions. *BIS*. https://www.bis.org/publ/qtrpdf/r_qt1809f.htm
- Baranovskyi O. (2025). Kryptovaliuta: sutnist, chynnyky i problemni pytannia [Cryptocurrency: essence, factors and problematic issues]. *Svit finansiv*, 1, 104–115. <https://doi.org/10.35774/SF2025.01.104>
- Binance. (2022, June 8). *Binance Charity for Ukrainians: Help Report*. <https://surli.cc/vimhzz>
- Blashchuk-Deviatkina N. Z. & Foltovych D. R. (2024). Vplyv tsyfrovyykh valiut tsentralnykh bankiv na mizhnarodnu finansovu systemu [The impact of central bank digital currencies on the international financial system]. *Biznes inform*, 8, 347–356. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-8-347-356>
- Blockchain info. *Average Transactions Per Block*. <https://surli.li/zwclcs>
- Blynov V. Ye. & Cherep O. H. (2024). Kryptovaliuta v mizhnarodnykh rozrakhunkakh [Cryptocurrency in international settlements]. *Ekonomika ta suspilstvo*, 68. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-68-63>

Dvulit Z. P., Peredalo Kh. S. & Tylypska R. B. (2019). Kryptovaliuta: stan ta tendentsii rozvytku [Cryptocurrency: state and development trends]. *Ekonomika ta derzhava*, 1, 10–14.
<https://doi.org/10.32702/2306-6806.2019.1.10>

Farynovych I. & Mutka S. (2024). Kryptovaliuta yak katalizator ekonomichnoho rozvytku krainy [Cryptocurrency as a catalyst for the country's economic development]. *Ekonomika ta suspilstvo*, 67.
<https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-67-140>

Henley & Partners. (2023). *The Crypto Wealth Report 2023*.
<https://www.henleyglobal.com/publications/crypto-wealth-report>

Henley & Partners. (2024). *The Crypto Wealth Report 2024*.
<https://www.henleyglobal.com/publications/crypto-wealth-report-2024>

Henley & Partners. (2025). *The Crypto Wealth Report 2025*.
<https://www.henleyglobal.com/publications/crypto-wealth-report-2025>

hkdc.com. (2024). *Worldwide Crypto Wealth Statistics*.
<https://www.hkdc.com/wp-content/uploads/2024/09/state-of-global-cryptocurrency-ownership-2024-triplea.pdf>

HowMuch. (2018, January 10). *Transactions Speeds: How Do Cryptocurrencies Stack Up To Visa or PayPal?*
<https://surl.li/qdrdte>

Momot I. O., Momot Yu. H. & Kozenkov D. Ye. (2018). Sutnist ta osoblyvosti funktsionuvannia kryptovaliut [Essence and features of functioning of cryptocurrencies]. *Ekonomika i suspilstvo*, 15, 713–719. https://economyandsociety.in.ua/journals/15_ukr/107.pdf

Natsionalnyi bank Ukrainy. (2021, September 14). *Osnovni zasady hroshovo-kredytnei polityky na 2022 rik ta serednostrokovu perspektyvu* [Basic principles of monetary policy for 2022 and the medium-term perspective]. <https://surl.li/nklvmt>

SoinMarketSap. *Tsiny, hrafiky ta rynkova kapitalizatsiia* [Prices, charts and market capitalization]. <https://coinmarketcap.com/uk/>

Unibul's Money Blog. *Processing 24,000 Visa Transactions per Second: How It's Done*. <https://surl.li/pxyuls>

zakon.rada.gov.ua. (2022, February 17). Zakon Ukrainy «Pro virtualni aktyvy» [Law of Ukraine "On Virtual Assets"]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2074-20#Text>

zakon.rada.gov.ua. (2019, December 6). Zakon Ukrainy «Pro zapobihannia ta protydiu lehalizatsii (vidmyvanniu) dokhodiv, oderzhanykh zlochynnym shliakhom, finansuvanniu teroryzmu ta finansuvanniu rozpovsiudzhennia zbroi masovoho znyshchennia» [Law of Ukraine "On Prevention and Counteraction to Legalization (Laundering) of Proceeds from Crime, Financing of Terrorism and Financing of Proliferation of Weapons of Mass Destruction"]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>

Zarazhevska S. (2023, February 17). Bitkoiniv na ponad \$1 mlrd? Kolomoisky, deputaty y odesyty. Khto uviishov do spysku kryptomilioneriv Ukrainy vid Bitcoin Magazine [Over \$1 billion in bitcoins? Kolomoisky, deputies and Odesans. Who entered the list of crypto millionaires of Ukraine from Bitcoin Magazine]. *Forbes Ukraine*. <https://forbes.ua/money/ukrainski-kryptomilyoneri-khto-mae-naybilshe-bitkoiniv-17022023-11808>

Дослідження не отримувало зовнішнього фінансування.

Автори заявляють про відсутність конфлікту інтересів.

Інструменти ШІ в підготовці цієї роботи не використовувались.

Стаття надійшла до редакції / Received: 04.07.2026

Статтю прийнято до публікації / Accepted: 17.07.2026

Оприлюднено / Published: 20.08.2026

УДК 658.168+ 658.15

JEL: G32; G33; M21

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2026-7-517-526>

ДИФЕРЕНЦІЙОВАНИЙ ПІДХІД ДО ВИБОРУ МЕХАНІЗМУ ФІНАНСОВОГО ОЗДОРОВЛЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ

©2026 ФАРИНОВИЧ І. В., ПАЛАСЕВИЧ М. Б.

УДК 658.168+ 658.15

JEL: G32; G33; M21

Фаринович І. В., Паласевич М. Б. Диференційований підхід до вибору механізму фінансового оздоровлення підприємств

У статті досліджено теоретико-методичні засади вибору механізму фінансового оздоровлення підприємств в умовах посилення кризових явищ і нестабільності економічного середовища. Систематизовано характерні ознаки основних видів фінансових криз підприємства, зокрема кризи прибутковості, кризи ліквідності та кризи платоспроможності. Запропоновано диференціацію станів платоспроможності суб'єкта господарювання (збережена, порушена та критична неплатоспроможність) залежно від його здатності своєчасно та в повному обсязі виконувати фінансові зобов'язання перед кредиторами. Обґрунтовано необхідність застосування диференційованого підходу до вибору механізму фінансового оздоровлення з урахуванням видів фінансової кризи, стану платоспроможності та стратегічних пріоритетів розвитку підприємства. Розроблено алгоритм вибору механізму фінансового оздоровлення підприємств, який ґрунтується на комплексній оцінці видів фінансової кризи, стану платоспроможності та стратегічних пріоритетів розвитку підприємства. Етапи реалізації алгоритму включають первинну діагностику фінансового стану, ідентифікацію виду кризи та оцінювання платоспроможності, а також формування стратегічного пріоритету для вибо-

ФІНАНСИ, ГРОШОВИЙ ОБІГ І КРЕДИТ

ЕКОНОМІКА